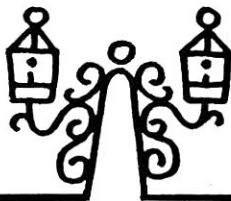

''Montaa'' mieltä

Taas oltiin ''montaa'' mieltä jopa tasavallan presidentin itsenäisyyspäiväkuksuissa, ei vain kutsuista. Ajattelin ensin kirjoittaa otsikon ensimmäisen sanan ilman lainausmerkkejä, mutta en uskaltanut. Pelkän otsikon lukenut olisi voinut luulla, että hyväksyn sanan. Kaukana siitä.

Miten ihmeessä kukaan sivistynyt ihminen voi sen hyväksyä! Tässä olisi sana sivistynyt pitänyt laittaa lainausmerkkeihin, mutta olkoon, vaikka minun onkin vaikea mieltää sivistyneeksi ihmistä, jonka viimeksi kuulin sanaa käyttävän. Se tapah-

tui nimittäin televisioidussa lähetyksessä presidentinlinnasta 6.12.1991. Äänessä oli reportteri, nimeä en tiedä. Sivistynyt ihminen? Luulisi, ettei sellaisiin hommiin aivan sivistymätöntäkään lähetetä! Hän taisi olla ''montaa'' mieltä yhdestä ja toisesta sinä iltahetkenä näkemästään.

Mistä ihmeestä tämä ääliömäinen sanan **monta** epäsuomalainen taivuttaminen on peräisin? Kielen räkkäämistä. Valitettavasti tämän muodon kuulee nykyisin vähän väliä niin TV:ssä kuin radiosakin, liekö jo pesiuty-

nyt myös painettuun sanaan! Onko unohtunut, että sanan monipartiviivi on monta?

YLEn palveluksessa on legio ihmisiä, johtajia ainakin yli tarpeen. Olen ennenkin ihmetellyt, miten rahaa ei riitä kielenhuoltajien palkkaamiseen. Suorissa lähetyksissä heistä tosin ei olisi apua, paitsi jos yksi kerrallaan (urheiluselostuksissa!) määrätäisiin valvomaan lähetyksiä ja kirjoittamaan virhemuistioita. . . . Mutta muissa teksteissä he voisivat toimia ennakkotarkastajina. Esim. suomenoksissa tarvittaisiin kielenhuoltajia. Ei voi olla totta,

että reportaasien ja elokuvien tekstit suomennettaisiin niin viime tipassa, ettei niitä voisi alistaa kielenhuoltajille! Mutta onko sellaisia? (Toivottavasti pakinani lähetetään pääjohtaja Reino Paasilinnalle!)

Sitten takaisin presidentinlinnaan!

Vaikka olin päättänyt olla katsomatta sisääntuloa Mariankadun puolelta, erehdyin hetkeksi pysähtymään näköetäisyydelle, kunnes pahoitin mieleni ja kävelin parempiin töihin. Presidentin kuudennenpäivän iltakutsuille on alun kaiken hyväksyty vain juhlapuku eli länsimaisissa miehille frakki tai kansallispuku. Sittemmin pukeutumistoivomusta on lievennetty merkinnällä ''tai tumma puku''. Lähtiköhän se siitä, että neuvostoliittolaisten diplomaattien piti näyttää suuremoista tasa-arvoisuuttaan boikotoimalla perinteistä

frakkia! Saivathan sitä silti käyttäen esim. venäläismuusikot, ainakin ulkomailla. . .

Olen opetellut hyväksymään vaihtoehdon **tumma puku**, mutta on kyllä vaikea uskoa, että eräiden kutsuttujen ''herrojen'' värisilmä on niin heikko, että he eivät näe, mikä on ja ei ole tumma. Kaikkein surullisinta, että heillä ei ole kotona vaimoa, jolla olisi silmää ja tyyliä! Ja hiukan vaikutusvaltaakin, sillä kysymyksessähän on aivan selvästi mielenosoitus tai vika päässä. Sitten vielä: tummaan pukuun ei kuulu punainen solmio eikä illalla hopeanharmaa. Miehet voisivat hillitä konstailuhaluaan, vaikka se naisille sallittaisiinkin!

Toki nykyaikana tuttua monista muistakin juhlista, vaikka tavallisista itsenäisyyspäivän kansalaisjuhlista ei olekaan säännöksiä. Osallistuminen on tärkeintä,

ei pukeutuminen, mutta jos kutsuttu tietää joutuvansa vaikkapa palkitseminen kohteeksi, hänen sopii miettiä jo kotona, kunnioittaako hän riittävästi palkitsijaansa, jos pukeutuu villapaitaan, niin mukava työasu kuin se itsellekin meistä on.

Entäpä tervehtiminen! En ole koskaan ymmärtänyt, että kohtelias kymartaminen olisi nöyryyttävää. Jos keran hyväksyn kutsun, kunnioittanen sen verran kutsuja, että voin hieman kumartaakin. Katsoitteko vanhoja herroja Koivistojen vastaanotolla? Varsinkin heillä oli tyyliä. Upseerin kai sopii olla jäykkäkin, joskin kenraali Ernroth näytti toista mallia. . .

Hyvän opetuksen myös kättelyjärjestyksestä antoi se asiantuntija, jonka kanssa TV-reportteri oli yhtä eikä vain ''montaa'' mieltä.